

GPS jamming & spoofing

- Blir badevannet gradvis kaldere?

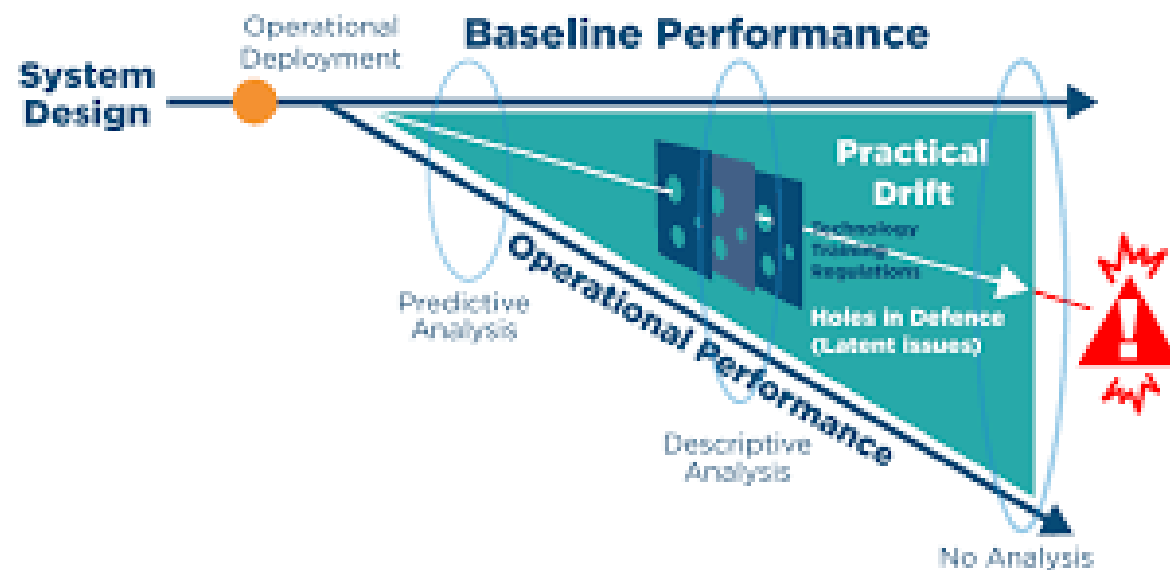
Helge Anonsen
Flygesjef, Widerøe

Hva er egentlig safety utfordringen?

- Dagens flyoperasjon er 90% GPS drevet:
  - Flyene
  - Surveillance
  - Navigasjon (utflyging, underveis, innflyging og prosedyrer ved motorbortfall)
  - Terrengvarslingssystemer
- Ingen effektive barrierer
- Ingen effektive varslingssystemer
- Forvirrende varslinger ombord til flygerne
- Ingen enkle, tydelige indikasjoner
- «Complacency» og «Safety Drift» - risikoen normaliseres

Alle «løsninger» pt. handler om «Contingency Procedures»

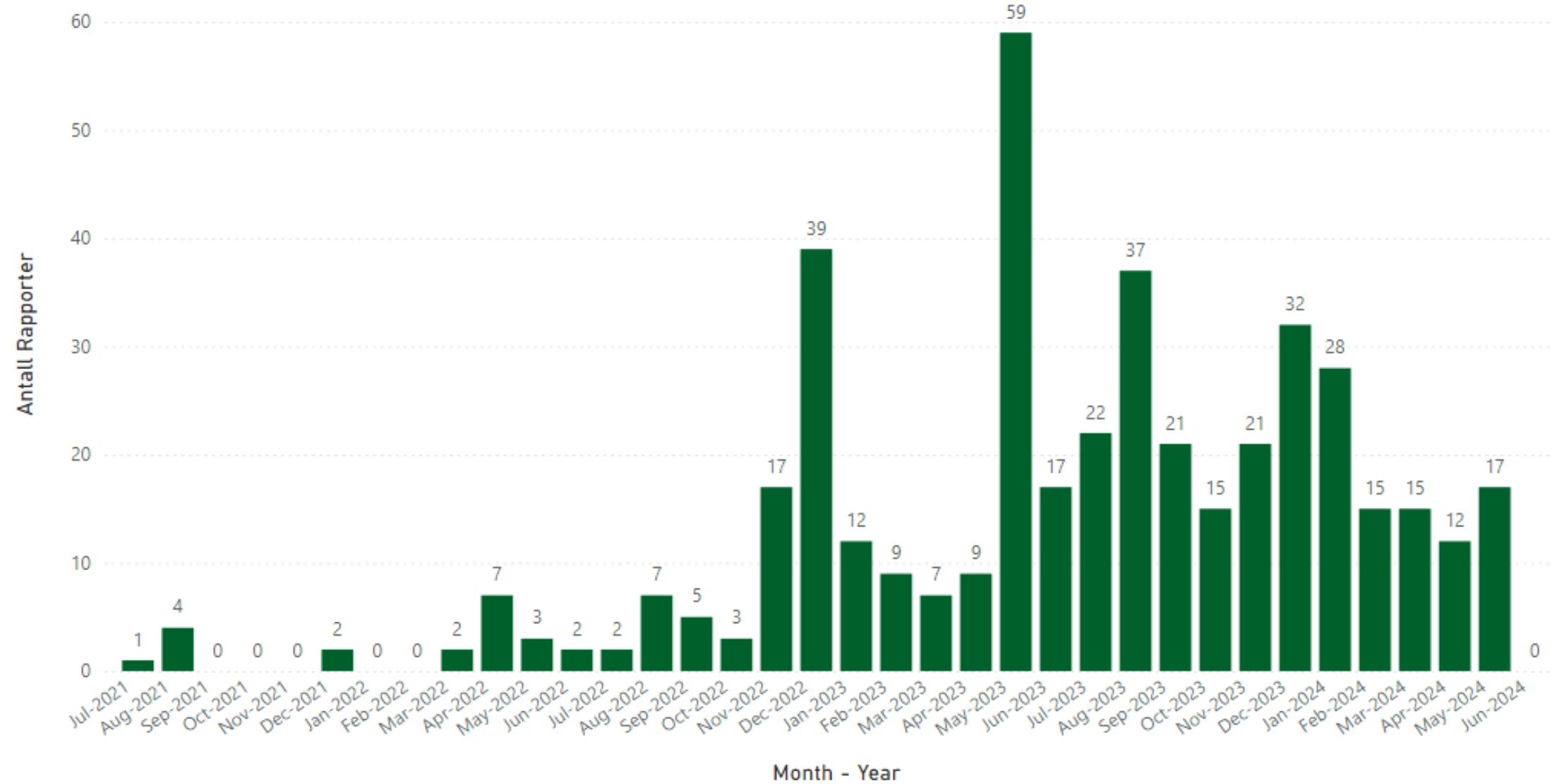
Ingen snakker om fortsatt operasjon

Controlled Flight Into Terrain?

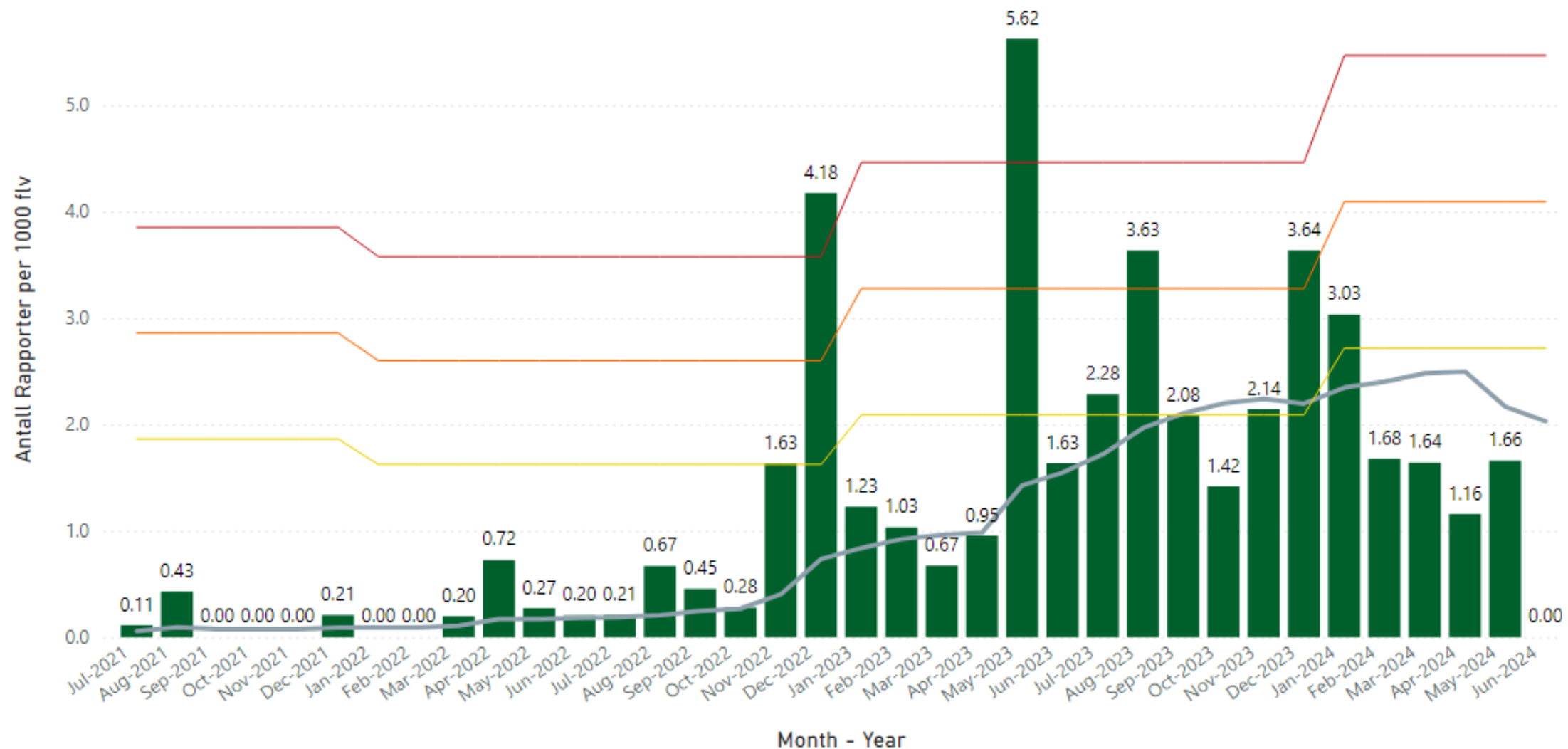
Undesired Aircraft State

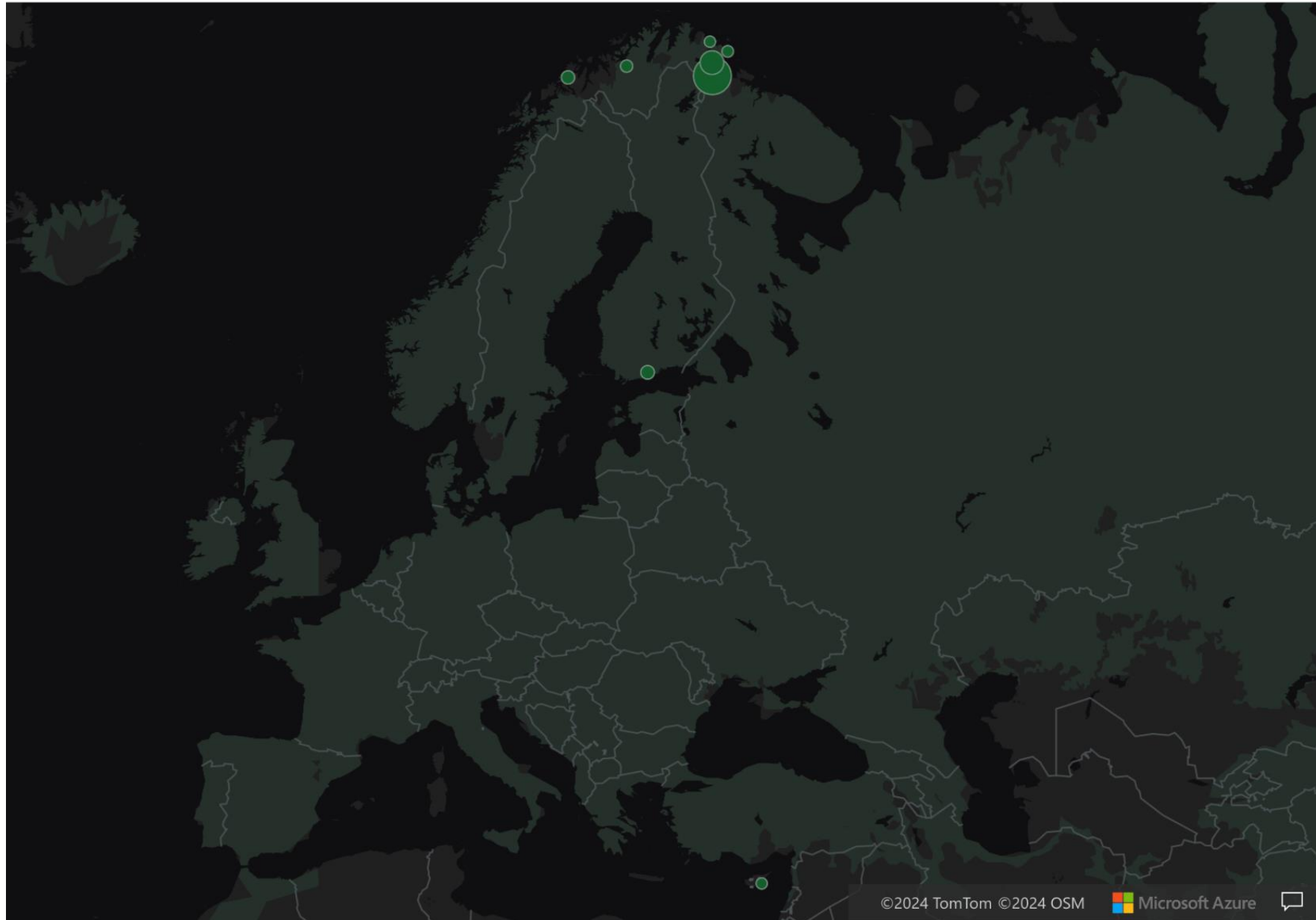
Antall hendelser

Antall hendelser per 1000 flyvninger

● Antall Rapporter per 1000 flv
 ● Antall rapporter per 1000 flv mean 12M
 ● Level 1
 ● Level 2
 ● Level 3
 ● Target
 ◆ Show mitigations

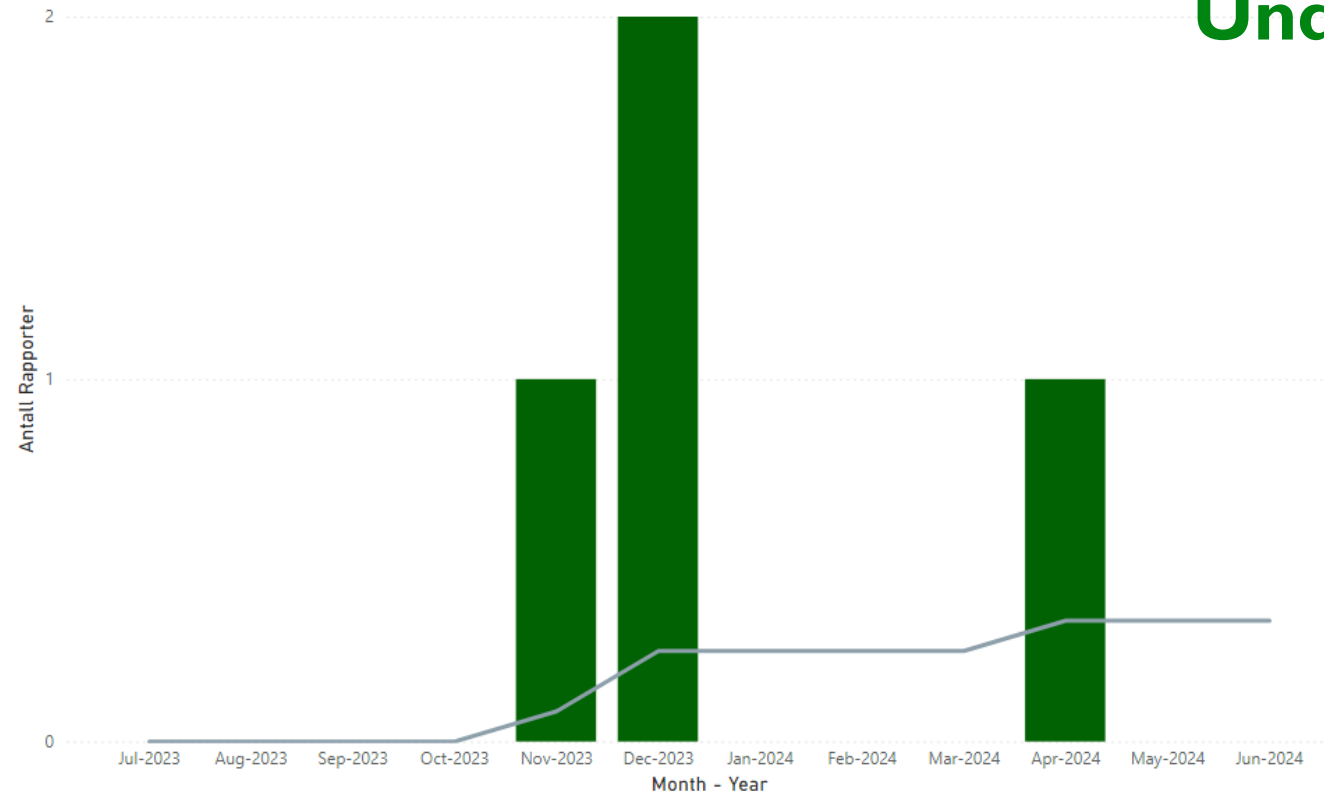

Antall Rappporter, Antall rapporter mean 12M

AV MONTH - YEAR

● Antall Rappporter ● Antall rapporter mean 12M

Under Minimum Safe Altitude

Report ID	Event Classification	Occurance Location
42138	GPS Jamming	VDS
42169	GPS Jamming	KKN
42501	GPS Jamming	VDS
44610	GPS Jamming	BJF

Hva gjør flyselskapene?

- Opplæring og informasjon
- Rapportering
- Prosedyrer

Key Takeaways:

- GPS jamming and/or spoofing can occur in any phase of flight and normally self-recovers when out of the area.
- Due to the evolving ability to jam/spoof a GPS and the abnormal conditions it causes, a GPS receiver may not recover without a restart.
- GPS sensor FAIL messages are an indicator of GPS jamming.
- CHECK GPS X POSITION and other 'Position Miscompare' messages are an indication of GPS spoofing. Not all systems self-recover when outside of the spoofing area and care needs to be taken to restore the desired navigation mode if mitigations have been applied.
- CHECK GPS X POSITION and FMS – GPS MISCOMPARE messaging is the first indication of a position mis-compare (likely a spoof). Additional messaging and negative behaviors begin to occur after that.
- Hybrid IRSs provide two sets of position data. The Hybrid IRS position is affected by GPS spoofing, while pure IRS position is not.
- Nav Radio position is not affected by GPS spoofing, but autotuning capability is. FMS position may need to be corrected if autotuning is not finding any known nearby stations.

SUSPECTED GPS JAMMING

(Indicated by **POS UNCERTAIN** and/or **GPS INTEG** and/or **SBAS/GPS # NOT NAV** CDU Messages)

- Inform ATC
- Check RNP versus ANP.
- Tune VORs on NAV1 and NAV2

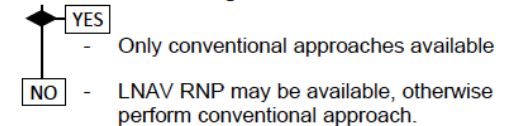
Possible Lost services:

- FMS GPS NAV Mode
- EGPWS (GPWS remains)
- ADS-B

IF ANP ≤ RNP on applicable phase of flight:

- Continue RNP operations.

GPS INTEG message on CDU?

IF ANP > RNP on applicable phase of flight:

- Navigate by conventional nav-aids or by ATC.
- Only conventional approaches available

IF TERRAIN FAIL displayed on ND:

- Select TERRAIN INHIBIT ON

IF ADS-B OUT # FAIL message on CDU

- Inform ATC of ADS-B failure

See OM-B 3.4.14 for further guidance and limitations.

IF FMS NAV Mode resumes GPS

- Resume normal operations and inform ATC
- Select TERRAIN INHIBIT OFF

Men vi fortsetter å fly i områder og til flyplasser hvor jamming kan forventes – Ville vi gjort det hvis vi var avhengig av et bakkebasert hjelpemiddel, og det var ute av funksjon?

Vi har foreløpig (heldigvis) lite informasjon om og erfaring med storebroren til Jamming...

Mulige løsninger?

- Beskytte antennene?
- Tydelig varslings fra flyet til flygerne?
- Bakkebaserte nav. hjelpemidler – både på flyplasser og underveis?
- Konvensjonelle prosedyrer – både ut/innflyging og underveis?
- SSR?
- Re-design av terrengvarslingsystemene?

Løsningene må håndtere både contingency og fortsatt operasjon

Hvem skal betale, og hvem skal tjene?

- Flyselskapene har investert i PBN.....
- Avinor har investert i PBN...
- **Store besparelser er lovet ifm. PBN – myndighetsstyrt**
- Hvilket ansvar har teknologileverandørene, og har de(re) vært forutseende nok?
- Skal luftfarten betale på nytt, og andre tjene en gang til for å rydde opp, eller er det et spleiselag?
- Hvem tror dere betaler hvis WF står i en uke grunnet Spoofing/jamming?

Takk for oppmerksomheten!

Helge Anonsen
Flygesjef, Widerøe